

folklor/edebiyat'tan

Yayınlamaya başladığımız ilk yıldan itibaren, kimi özel sayılarla bir yandan bilim ve sanat dünyamızda önemli yer edinmiş değerlerimizi bir yandan da kültür dünyamızın belirgin konularını ele almayı projelendirmiştik. **Pertev Naili Boratav**, Orhan Şaik Gökyay, **Kemal Tahir**, Ali Rıza Önder, **Oğuz Tansel** adlarına hazırladığımız özel bölümler yanısıra, **İlhan Başgöz**, mistik müzik, **etnomüzikoloji**, halkbilim, **sosyal antropoloji**, sosyal bilimlerde yöntem, **sanal uzamda dijital oyun kültürü**, siber kültür, **alevilik** gibi özel sayılarımızın ciddi anlamda dikkat çektiğini anımsatmak isterim.

Sedat Veyis Örnek adı sosyal bilimler alanında olduğu denli, tiyatro, öykü, çeviri uğraşları ve şiirleri dikkate alınarak bir bütün olarak bakıldığında, çizdiği kültür insanı portresiyle çok daha önemlidir. *folklor/edebiyat* gibi bellek oluşturma kaygısı taşıyan bir dergi için ise bu anlam daha derindir. Bu bakımdan da 1998 yılı kış sayımızın kapağını Sedat Veyis Örnek oluşturuyordu. Sonrasında da, yanılmıyorsam, ölümünden sonra kamuoyuna açık ilk etkinlik, yine *folklor/edebiyat*'ın öncülüğünde, Kültür Bakanlığı'nın katkılarıyla (dönemin bakanı M. İstemihan Talay'dı) Ankara Etnoğrafya Müzesi Konferans Salonu'nda gerçekleşmişti.

Sedat Veyis Örnek'in aramızdan ayrılışının bu yıl 35. yılı. Bu kez çok daha kapsamlı bir özel sayı ile bu duyarlığımızı paylaşıyoruz. Bu özel sayı, yürütücülüğünü Doç. Dr. **Serpil Aygün Cengiz**'in yaptığı **TÜBİTAK SOBAG 114K576 numaralı Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması** başlıklı proje kapsamında oluşturuldu. Hem projenin hem de özel sayının detaylı olarak hikâyesini Cengiz'in "Hikâyemiz..." başlıklı yazısında okuyabilirsiniz.

Proje çalışmasının Serpil Aygün Cengiz dışında Doç. Dr. **Meryem Bulut** (araştırmacı), Doç. Dr. **Günseli Bayraktutan** (hak sahibi), **Aysun Ezgi Bülbül** (bursiyer), **Eren Zencirden** (bursiyer), **Sevinç Gülççek** (ekip üyesi), **Meryem Karagöz** (ekip üyesi) ve **Uğur Çelik**'ten (ekip üyesi) oluşan çekirdek grubunun, bu özel sayıda yer alan iki çalışması, "Sedat Veyis Örnek'in Kronolojik Biyografisi" ile "Sedat Veyis Örnek'in Yayınları" Sedat Veyis Örnek üzerine şimdiye kadar yayınlanmış en kapsamlı biyografik bilgiyi içermektedir.

Prof. Dr. **Kurtuluş Kayalı**'nın 15 Kasım 2013'te AÜ DTCF Halkbilim Bölümü'nde verdiği konferansın deşifresi olan "Bir Sedat Veyis Örnek Portresi Çizmeyi Denemek" metninin dardından 13 Kasım 2014'te proje ekibi tarafından düzenlenen etkinlikte Prof. Dr. **Şerafettin Turan**'ın konuşmasının deşifresi "Tanıdığım Sedat Veyis Örnek" başlığı altında dergide yer alıyor. Prof. Dr. **Fuat Bozkurt** hatıralarını "Bir Ağabeyi Anarken: Sedat Veyis Örnek" başlığı altında anlatıyor; böylece Sedat Veyis Örnek'i belki de ilk defa yazılı bir metin üzerinden bu kadar yakından tanıma fırsatı buluyoruz. Meryem Bulut'un DTCF'deki lisans eğitimi sırasında Sedat Veyis Örnek'in öğrencisi olan Prof. Dr. **Tayfun Atay**'la yaptığı söyleşi de hoca olarak Sedat Veyis Örnek'e daha yakından bakabilmemiz için bir pencere açmaktadır. Sivaslı değerli halkbilim uzmanlarından biri olan **Müjgân Üçer** de Sedat Veyis Örnek'le tanışıklığını paylaşıyor bizlerle.

Ömer Gülen'in Sedat Veyis Örnek'in lisans yıllarını ele aldığı makalesi “İlahiyat Fakültesi Lisans Öğrencisi Olarak Sedat Veyis Örnek”, Doç. Dr. **Meral Ozan**'ın “Tübingen Üniversitesi Arşivi Belgeleri Işığında Sedat Veyis Örnek” ve **Sanem Yardımcı**'nın “Türkiye ve Japonya Modernleşme Deneyimlerinin Karşılaştırılması: Sedat Veyis Örnek'in Doktora Tezi” ile Dr. **Sema Demir**'in “Yeni Tarihselelik Perspektifinden Sedat Veyis Örnek'in Düşüncesinde Türk-Japon Modernleşmesi Bağlamında Dinsel Reformlardan Biri Olarak İbadetin Türkleştirilmesi Problemi” başlıklı yazıları bu önemli halkbilimcinin aldığı akademik eğitime odaklanmamızı sağlıyor. Yine ilk defa.

Özel sayıda Sedat Veyis Örnek'in yayınlanmış yedi kitabı üzerine altı makale de bulunmaktadır. Doç. Dr. **Çiğdem Kara**, “Büyük, Sivas ve Miras” yazısında Örnek'in *Sivas ve Çevresinde Hayatın Çeşitli Safhalarıyla İlgili Batıl İnançların ve Büyüsel İşlemlerin Etnolojik Tetkiki* kitabı; Dr. **Z. Nilüfer Nahya** *100 Soruda İlkellerde Din, Büyü, Sanat, Efsane* kitabı üzerine “*Din, Büyü, Sanat, Efsane*'nin Ardındaki Kuramlar ve Kuramcılar: Bir Paralel Okuma Denemesi” başlıklı yazısında; **Hülya Uysal** “Sedat Veyis Örnek'in *Etnoloji Sözlüğü* ve *Budunbilim Terimleri Sözlüğü*'ne Terminolojik Açından Bir Bakış” yazısında Örnek'in iki sözlüğü üzerine, **Serpil Aygün Cengiz** “Ölüm Üzerine Düşünmek: Sedat Veyis Örnek'in *Anadolu Folklorunda Ölüm Çalışması*” yazısında Örnek'in *Anadolu Folklorunda Ölüm* kitabı üzerine; **Meryem Bulut** “Doğumdan Askerliğe Giden Yol” başlıklı yazısında *Geleneksel Kültürümüzde Çocuk* üzerine ve **Gürol Pehlivan** da “Durağan Olanı Tanıma Macerasında Bir Akademisyenin Son Sözü: *Türk Halkbilimi*” başlıklı makalesinde *Türk Halkbilimi* kitabı üzerine değerlendirme yazıları yazdılar. **Selcan Gürçayır Teke**, Sedat Veyis Örnek'in alan çalışmaları üzerine yaptığı değerlendirmeyi “Alan Araştırmacısı Olarak Sedat Veyis Örnek ve Alan Çalışmalarına Katkıları” başlıkta yazıda sunmaktadır.

Sedat Veyis Örnek yalnızca bir bilim insanı değil, aynı zamanda üretken bir sanatçıydı da. Sedat Veyis Örnek'in tiyarcu kimliği üzerine Prof. Dr. **Sevda Şener**'in “Cumhuriyet Dönemi Tiyatrosunun Bir Aydın Yazarı: Sedat Veyis Örnek” başlıklı yazısını güncelliğini hiç yitirmemiş olması nedeniyle yeniden sunuyoruz. Koreli Türkolog Prof. Dr. **Eunkyung Oh**, Sedat Veyis Örnek'in arka planı Kore Savaşı olan *Pirinçler Yeşerecek* isimli tiyatro oyunu üzerine “Kore Savaşı Edebiyatı Bağlamında Sedat Veyis Örnek'in *Pirinçler Yeşerecek* Oyununda Savaş Algısı ve Kadınlar”, Dr. **Ezgi Metin Basat**, “Halk Biliminin Sahnedeki Gölgesi Sedat Veyis Örnek: *Kurt, Manda Gözü* ve *Pirinçler Yeşerecek*” yazısıyla Örnek'in her üç tiyatro oyunu üzerine geniş bir değerlendirme yapmaktadır. Prof. Dr. **Tülin Arseven** “Sedat Veyis Örnek'in Öykücülüğü” başlıklı yazısında Örnek'in tüm öykülerini; Dr. **Tuğçe Erdal** ise “Sedat Veyis Örnek'in Öykülerinde ‘Mekân’ Algısı” başlıklı yazısında daha tematik bir şekilde Örnek'in öykülerine bakmaktadır. **Gökhan Reyhanoğulları** ise Örnek'in şiirlerini *Garip* hareketi bağlamında irdelemektedir.

Prof. Dr. **Nurhan Tekerek**, Sedat Veyis Örnek'in *Türk Halkbilimi* kitabından yola çıkarak **Yeşim Dorman**'ın yazdığı “Ölüm-Doğum-Düğün” oyunundan hareketle Sedat Veyis Örnek'i hem halkbilimsel açıdan hem de sanatsal açıdan ele almaktadır.

Derginin **Albüm** bölümünde Sedat Veyis Örnek'e ait şimdiye kadar hiçbir yerde yayınlanmamış çok sayıda fotoğrafı bulabilirsiniz.

Derginin **Bellekte Kalan** bölümünde ise Sedat Veyis Örnek'in lisans mezuniyet tezini ve Tübingen Eberhard Karls Üniversitesi'nde yaptığı doktorasının kısa özetini bulabilirsiniz. Bu bölümde, Sedat Veyis Örnek'in (Almanca yayınlanan makalesinin özel sayı için yapılmış çevirisiyle birlikte) yayınlanmış tüm makalelerini ve bildirisini; *Pertev Naili Boratav'a Armağan* kitabında yer alan yazısını, *Türk Kalarak Çağdaşlaşma Türkiye'nin Kültür Sanat Sorunları* kitabı için yazdığı önsözü, **Murat Katoğlu**'yla beraber 1970'li yıllarda hazırladığı "Türk Halk Kültürü Araştırma Derleme Kurumu Yasa Taslağı"nı, Duran Karaca'nın bir resim sergisi için hazırladığı broşür yazısını, kendisiyle yapılmış bir söyleşiyi, çok sayıda dergi ve gazete yazısını ve ayrıca Örnek'in üç tiyatro oyunuyla proje ekibinin yaptığı geniş literatür çalışması sonucunda ulaşabildiği çok sayıda hikâye ve şiiri ile tiyatro oyunu ve hikâye çevirileri bulunmaktadır. *Bellekte Kalan* bölümünde yer alan Sedat Veyis Örnek'e ait yazılarda bulunan belirgin yazım yanlışlıklarının dışında metinlerin aslına sadık kalınmıştır.

Derginin özel sayısının **dvd eki** de bulunmaktadır. Dvd ekinde yer alan klasörlerden ilkinde Sedat Veyis Örnek'in üç kitabı pdf metin olarak yer almaktadır. Dvd ekin en önemli dosyası belki de "Sesli Kütüphane"dir. Bu bölümde proje ekibinin yaptığı literatür taraması sonucunda bulunan Sedat Veyis Örnek'e ait tüm sanatsal metinlerin tiyatro oyuncularını ve seslendirme sanatçıları tarafından yapılan seslendirilmesinden oluşuyor. Dvd ekinde, ayrıca Sedat Veyis Örnek'in *Türk Halkbilimi* kitabından yararlanarak Yeşim Dorman'ın yazdığı **Ölüm-Doğum-Düğün**'nün 1989 yılında Nurhan Tekerek'in sahneye koyduğu oyunun videosu ile rejî defteri bulunmaktadır. Dvd ekindeki son klasörde ise Sedat Veyis Örnek Sözlü Tarih, Biyografi ve Belgelik Çalışması projesinin görsel hikâyesi, 13 Kasım 2014 tarihinde proje ekibi tarafından düzenlenen anma etkinliğinin afişi ve video kaydı yer almaktadır.

Bu çok kapsamlı, büyük bir emek ürünü olan özel sayımızın hazırlanmasında emeği geçen başta Dr. Serpil Aygün Cengiz olmak üzere tüm ekip arkadaşlarına, yazı, çeviri ve önerileriyle dergimizin zenginleşmesine katkıda bulunan tüm değerli bilim ve sanat insanlarına, Sedat Veyis Örnek'in değerli dostlarına bir kez de buradan teşekkür ediyorum.

Yeni folklor/edebiyat'larda buluşmak üzere...

Metin Turan
Yayın Yönetmeni